

Românii din diaspora au trimis acasa circa 60 de miliarde de euro în perioada 2013-2025 (oficial BNR)

Românii din afara tarii au transferat în România aproximativ 60 de miliarde de euro în perioada 2013 - prima jumătate a anului 2025, o suma de peste doua ori mai mare decât valoarea initiala a Planului National de Redresare si Rezilienta (PNRR), sustine Cristian Popa, membru al Consiliului de administratie al BNR, într-o analiza publicata pe rețeaua LinkedIn.

"Per total, din 2013 până la jumătatea anului 2025, românii din afara țării au trimis acasa aproximativ 60 de miliarde de euro, o suma remarcabila, de peste doua ori mai mare decât valoarea agreata initial a PNRR. Un aspect important este stabilitatea si rezilienta acestor sume. Cei plecati nu au uitat de "acasa". Numai în 2024, încasarile s-au situat în jur de 6,7 miliarde de euro (aproape 2% din PIB). Practic, suma este de doua ori si jumătate mai mare decât acum un deceniu, pe fondul cresterii numarului de emigranti si a veniturilor lor", a subliniat Cristian Popa.

La capitolul plati, aproximativ 1,7 miliarde de euro au parasit România în 2024, cu circa 60% peste nivelul din anul precedent, a precizat oficialul BNR.

"Per ansamblu, rezulta un net de aproximativ 5 miliarde de euro (încasari minus plati). Dar dupa prima jumătate a anului 2025 încasarile încetinesc, iar platile accelereaza. Pe baza datelor istorice si a celor din primele doua trimestre ale acestui an, tinând cont de trend si sezonabilitate, o estimare prudenta indica scaderea remiterilor nete în acest an. Pe partea de încasari, aceasta scadere se explica probabil prin incertitudinile economice globale, cresterea costului vietii, ceea ce lasa multor români din strainatate mai putini bani de trimis, dar si prin reîntregirea/mutarea familiilor în strainatate, care reduce obligatiile de întreținere din țara. Sau poate ca multi pur si simplu nu mai au cui sa trimita bani acasa", scrie Cristian Popa.

În ceea ce priveste structura geografica a încasarilor, aproape jumătate din totalul remiterilor personale provine din Regatul Unit si Germania.

"Desi diaspora din UK este numeric doar un sfert din cea din Italia, Spania si Franta, în 2024 contributia sa financiara o depaseste acum pe cea a diasporei mult mai numeroase din aceste țari, iar fata de acum un deceniu, nivelul din Regatul Unit este de aproximativ zece ori mai mare. Explicatia tine partial atât de cresterea rapida a comunitatii de români în Regatul Unit dupa 2014 (când piata muncii britanica s-a deschis pentru români), cât si prin veniturile medii mai ridicate obtinute acolo. Nu doar diferentele de venit sunt cauza, probabil ca multi români plecati mai devreme în Italia si Spania s-au stabilit între timp acolo, cu familiile, având cheltuieli locale mai mari si mai putine rude acasa, ceea ce îi determina sa trimita mai putini bani. Conteaza si structura ocupationala: diaspora din Regatul Unit/Germania include o pondere mai mare de specialisti si muncitori calificati, în timp ce în Italia/Spania o parte relevanta a muncii se desfasoara în sectoare intensive în forta de munca", mai arata analiza.

El mentioneaza ca "un alt exemplu notabil este diaspora din Irlanda, relativ mica numeric, dar care trimite sume considerabile, semn ca si acolo românii au locuri de munca bine platite".

"Românii stiu sa se orienteze si sa munceasca acolo unde productivitatea lor este recompensata mai bine. Dar România devine, treptat, nu doar destinatar al remiterilor, cât si țara de origine a remiterilor. Pe partea de plati, începând din 2022 observam un trend clar ascendent. Volumul remiterilor din România catre exterior a crescut de peste patru ori în ultimii cinci ani (de la sub 400 milioane euro în 2019, la aproape 1,7 miliarde euro în 2024).

Daca în 2019 raportul încasari/plati era 14:1, în 2024 acest raport s-a redus la 4:1. Fenomenul este asteptat sa continue, dat fiind ca deficitul de forta de munca interna persista si companiile recruteaza tot mai multi muncitori straini. Vreau sa fiu foarte clar: fara ei, economia României ar fi mai mica si traiul mai scump. Beneficiile nu pot fi contestate. Simplificând, nu stiu cine ar mai livra comenzile de mâncare în orasele mari", a punctat oficialul BNR.

Contrar impresiei ca "banii pleaca în Asia", în top 10 destinatii apare astazi o singura tara asiatica, si anume Nepal, iar valoarea platilor catre aceasta tara este mai putin de 10% din total (7,3% pe ultimele 12 luni). Totusi, sumele catre Nepal au crescut cu aproximativ 70% an/an, în linie cu prezenta tot mai mare a lucratorilor non-UE în România. În conditiile actuale ale pietei muncii, probabil ca în timp, si alte economii asiatice vor intra în topul destinatiilor, precizeaza sursa citata.

"Mentinerea cotei oficiale de 100.000 de lucratori non-UE nou admisi a accelerat aceste iesiri (banii trimisi acasa de noii angajati). Nu este vorba doar de Nepal, catre majoritatea tarilor pleaca sume tot mai mari, în timp ce la încasari vârful pare sa fi fost T4 2023. Nu ma astept, însa, ca pe termen lung România sa treaca de la statutul de beneficiar net de remiteri la un echilibru în care încasarile sa egaleze platile, însa probabil ca raportul încasari/plati mentionat ceva mai sus se va reduce în continuare", subliniaza Cristian Popa.

În opinia sa, remiterile vor continua sa joace un rol important în economia româneasca atât timp cât exista un numar mare de români în strainatate cu legaturi familiale acasa. "Dar generatiile tinere de români nascuti sau crescuti în diaspora vor avea, inevitabil, legaturi tot mai slabe cu România. Din acest motiv, încasarile ar putea intra treptat pe o panta descendenta. La scara microeconomica, remiterile au efecte pozitive directe asupra familiilor care le primesc. Pentru sute de mii de familii din România, banii trimisi lunar de rudele din strainatate reprezinta o sursa cruciala de venit pentru acoperirea cheltuielilor de trai, educatie si sanatate", precizeaza reprezentantul BNR.

El sustine ca, în comunitatile cu multi emigranti, ratele saraciei scad, locuintele se renoveaza, apar chiar mici afaceri.

"Din acest punct de vedere remiterile sunt o modalitate prin care banii devin capital. E adevarat, o parte consistenta a încasarilor merge în consum imediat. Dar chiar si asa, ponderea care ramâne în economie sub forma de economisire si capital conteaza. La nivel macro, aceste sume îmbunatatesc finantarea soldului contului curent si sunt, de asemenea, o sursa de stabilitate pentru moneda nationala. Reversul medaliei este ca o parte din bani alimenteaza ulterior importurile (electrocasnice, materiale de constructii, autoturisme), ceea ce se vede în deficitul comercial. Într-un final depinde cât din aceste sume se transforma în economisire si investitii locale", a mai scris oficialul BNR.

Remiterile, împreuna cu o parte a fondurilor europene, reduc deficitul de cont curent, iar investitiile straine îl finanteaza pe cel ramas, sustine Cristian Popa.

"Fara aceste intrari externe, ar trebui sa ne împrumutam chiar mai mult decât o facem deja. Un alt efect interesant care vine la pachet cu remiterile este cresterea incluziunii financiare: multi români au deschis conturi bancare sau au început sa foloseasca servicii financiare (transferuri, schimburi valutare) tocmai datorita acestor sume trimise regulat. Pe de alta parte, nu vorbim despre un panaceu pentru dezvoltare. Dupa cum am amintit mai sus, o parte semnificativa a încasarilor merge în consumul gospodariilor, ridica nivelul de trai si de multe ori reduce saracia (cum s-a întâmplat si la noi), dar nu este suficient pentru ca o familie sa prospere pe termen lung", a adaugat el.

Potrivit acestuia, dependenta de banii primiti din strainatate nu înlocuieste politici publice eficiente. "Mai degraba, putem spune ca aceste fluxuri protejeaza frecvent de cele mai grave efecte ale saraciei. Iar spre deosebire de ajutorul guvernamental, remiterile sunt transferuri voluntare directionate catre gospodarii, ceea ce cred ca le face

mai eficiente decât ajutoarele publice. Fara birocratie, fara distribuire arbitrara, doar ordine spontana. Însa aceste sume nu compenseaza exodul de forta de munca", se precizeaza în analiza.

Dupa aderarea României la UE (2007), milioane de români au plecat sa lucreze în strainatate, generând unul dintre cele mai mari valuri migrationale din Uniune. Oricât de benefice financiar, aceste transferuri sunt si simptomul unei pierderi de capital uman, a aratat Popa.

"Milioane de oameni activi lipsesc astazi de pe piata muncii din România. Multi însa se mai si întorc acasa. (...) În spatele fiecarui transfer se afla o poveste, cuiva îi e dor de casa si o nevoie reala trebuie acoperita. Când aceste conditii se aliniaza, rezultatul înseamna încasari de aproape 7 miliarde de euro pe an, bani care tin multe familii pe linia de plutire", a mentionat oficialul BNR.